?

השאלה כטקסט – חוברת עבודה לכיתה ז׳

מהדורה למורה · עולים חדשים – עברית פשוטה

עברית פשוטה, מילון מילות שאלה בשש שפות, פתיחי משפטים

1 2 3 4 5

יצרה: רוית ראש בן ישי

מהדורה למורה

מטרות החוברת

- התלמידים יקראו את השאלה כטקסט: יפיקו ממנה מידע לפני שהם ניגשים לטקסט.
- התלמידים יסמנו מילות שאלה ומגבילים (מספר, פסקה, ״נמקו״) ויבינו מה כל אחד דורש.
- התלמידים יזהו את ממד השאלה – איתור מידע, פרשנות והיסק, הערכה וביקורת – ויתאימו את צורת התשובה.
- התלמידים יכתבו תשובה מלאה ויבדקו אותה מול הסימונים שלהם.

השיטה בחמישה שלבים

1

👀 קוראים את השאלה

קוראים את השאלה או ההוראה עד הסוף – לאט, ואפילו פעמיים.

שאלה היא טקסט קצר: יש בה נושא, מידע והוראה. אל תקפצו לתשובה לפני שסיימתם לקרוא.

2

💡 איזה מידע אפשר להפיק מהשאלה?

שואלים: על מה השאלה? על איזה חלק בטקסט? האם היא נותנת לי מושג, ציטוט או מספר פסקה?

לפעמים חצי מהתשובה כבר כתובה בשאלה – למשל "בפסקה 3 מסופר על...".

3

🖍️ מסמנים את מילות השאלה

מסמנים את מילת השאלה (מה, מדוע, הסבירו, השוו...) ואת המילים שמגדירות את המשימה (שתי, בפסקה 2, לדעתכם, נמקו).

מספר בשאלה = מספר החלקים בתשובה. "נמקו" = חייבים "כי...".

4

🧭 מה עליי לעשות כדי לענות?

מנסחים לעצמנו משפט אחד: "אני צריך/ה לחפש... / להסביר... / להביע עמדה ולנמק..., ומחליטים איפה מחפשים: בטקסט, בין השורות או בראש שלי.

כאן מזהים את ממד השאלה: איתור מידע, פרשנות והיסק, או הערכה וביקורת.

5

✍️ מבצעים את המשימה

עונים במשפט מלא, משתמשים במילים מהשאלה בפתיחת התשובה, ובודקים: עניתי על כל החלקים?

בדיקה אחרונה: חוזרים לסימונים של שלב 3 ומסמנים ✔ ליד כל חלק שעניתם עליו.

שלושה ממדים של שאלות

🔍 איתור מידע

איפה התשובה? המידע כתוב בטקסט במפורש
מילים מזהות: מה, מי, מתי, היכן, כמה, ציינו, העתיקו, מצאו, מנו
צורת התשובה: מוצאים את המקום בטקסט ומעתיקים או מנסחים במילים שלכם. אין צורך בדעה אישית.
לדוגמה: ציינו שני יתרונות של... על פי פסקה 2.

🧩 פרשנות והיסק

איפה התשובה? התשובה "בין השורות" – מחברים פרטים ומסיקים
מילים מזהות: מדוע, הסבירו, מה ניתן להסיק, מה הקשר, מה מטרת, מה תפקיד, השוו, למה התכוון/ה
צורת התשובה: טענה + הסבר + ביסוס מהטקסט ("כפי שכתוב...").
לדוגמה: הסבירו מדוע הכותב/ת בחר/ה לפתוח בשאלה.

⚖️ הערכה וביקורת

איפה התשובה? מחברים את הטקסט לידע ולעמדה שלכם
מילים מזהות: האם, הביעו דעה, לדעתכם, נמקו, הציעו, האם הכותרת מתאימה, עד כמה משכנע
צורת התשובה: עמדה ברורה + 2 נימוקים + קשר לטקסט. כל עמדה מנומקת מתקבלת.
לדוגמה: האם לדעתכם הטיעון משכנע? נמקו.

דגשים להוראה בגרסה זו

- הטקסטים בעברית פשוטה, בלי ניקוד, במשפטים קצרים.
- דף "מילון מילות שאלה" בשש שפות בפתיחת החוברת – התרגומים לבדיקה (לוודא) מול דוברי השפה.
- מומלץ לאפשר מילון דו־לשוני ולעבוד בזוגות של שפה משותפת.
- בכל שאלה פתיח משפט; אפשר לענות גם בבחירה מבין 3 אפשרויות.

מערך מקוצר – 2 שיעורים

- שיעור 1: כרזת השלבים + דף "מפרקים שאלה יחד" + טקסט 1.
- שיעור 2: טקסטים 2–3 בזוגות, בדיקה עצמית וכרטיס יציאה. טקסטים 4–5 – להמשך או להעשרה.

מחוון להערכת העבודה (100 נקודות)

קריטריון	נק'	מה מצפים לראות
שלבים 1–4: פירוק השאלה (סימון מילות שאלה, זיהוי מידע, ניסוח "מה עליי לעשות", זיהוי ממד)	30	סימון מדויק של מילת השאלה ושל כל המגבילים (מספר, פסקה, "נמקו"); משפט "מה עליי לעשות" ברור; ממד מזוהה נכון.
איתור מידע – דיוק ושלמות	20	כל הפרטים הנדרשים, מהמקום הנכון בטקסט, בלי תוספות.
פרשנות והיסק – הסבר וביסוס	25	טענה + הסבר + ביסוס מהטקסט (ציטוט קצר או הפניה לפסקה).
הערכה וביקורת – עמדה ונימוק	15	עמדה ברורה, שני נימוקים לפחות, קשר לטקסט; כל עמדה מנומקת מתקבלת.
לשון התשובה	10	משפטים שלמים, פתיחה במילות השאלה, כתיב ופיסוק תקינים.

בכל טקסט בחוברת ניקוד השאלות מסתכם ב־100, וכך אפשר לבדוק גם טקסט בודד.

מפת התאמות והנגשות

מסלול	חנ"מ	עולים חדשים
יסודי (גשר)	הקראה לכל משימה, 2–3 אפשרויות, כפתורים גדולים	מילון חזותי (אימוג'י) למילות שאלה
חט"ב	רמז מדורג אחרי 2 טעויות, צבעים קבועים לממדים	בנק מילות קישור לפי תפקיד, משפטים קצרים בלי ניקוד
תיכון (גשר)	חלוקה לנתחים, בלי שעון עצר	מילון הקשה למילים מתקדמות + מילים נרדפות

מפתח תשובות

טקסט 1: בואו בכל המשפחה: יום ספורט ונתינה! (מודעה)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	באיזה מקום יתקיים האירוע?	א. במגרש הספורט	האירוע יתקיים ביום שישי, 14 בחודש, בשעות 9:00–13:00, במגרש הספורט של בית הספר.
2	איתור מידע	מי מצטרף לתלמידים במרוץ?	א. בן משפחה	במרוץ משתתפים תלמיד או תלמידה יחד עם בן משפחה אחד לפחות, למשל הורה וסבתא (אפשר גם סבא, אח או אחות).
3	איתור מידע	מה מביאים לתרומה?	ב. משחק קופסה או ספר ילדים	כל משפחה מתבקשת להביא משחק קופסה שלם או ספר ילדים במצב טוב, לתרומה.

4	פרשנות והיסק	למה כתבו שאפשר להשתתף גם בלי לרוץ?	א. כדי שכולם יוכלו להשתתף	המארגנים כתבו זאת כדי שגם מי שמתנייע בכיסא גלגלים, סבא או סבתא מבוגרים או מי שלא אוהב לרוץ יידעו שיש להם מקום באירוע. אפשר להסיק שהמארגנים רוצים אירוע שכולם יכולים להשתתף בו ושחשוב להם שאף משפחה לא תרגיש מחוץ למשחק – גם המגרש מונגש לכיסאות גלגלים.
5	פרשנות והיסק	איזו תיבה מתאימה למילה "נתינה" בכותרת?	ב. תיבה 2	הכותרת מורכבת משני חלקים, וכל אחד מהם מתאים לתיבה אחרת: "ספורט" מתאר את תיבה 1 – מרוץ השליחים ותחנות המשחק, ו"נתינה" מתארת את תיבה 2 – הכנת ערכות לגן, צביעת עציצים לבית האבות וכתיבת גלויות. כך הכותרת מסכמת בקצרה את שני חלקי האירוע.
6	פרשנות והיסק	למי פונה המודעה?	ב. לתלמידים ולמשפחות שלהם	המודעה מיועדת לתלמידי השכבה ולבני המשפחות שלהם. ראיה 1: בכותרת כתוב "בואו בכל המשפחה". ראיה 2: ההרשמה היא אצל המחנכים והמחנכות או בטופס שבאתר הכיתה, ובמרוץ כל קבוצה כוללת תלמיד או תלמידה ובן משפחה.
7	הערכה וביקורת	מה עושה המשפט בסוף המודעה?	ב. מסכם את הרעיון בסיסמה	המשפט הוא סיסמה קצרה שנשארת בזיכרון. יש בו משחק מילים: "להזיז את הגוף" רומז לספורט, ו"הלב זז" רומז לרגש ולנתינה. לדעתי הוא מתאים לסיום, כי הוא מחבר את שני חלקי האירוע ומשאיר את הקוראים עם הרגשה טובה. (יש לקבל כל עמדה מנומקת.)
8	הערכה וביקורת	האם הייתם באים לאירוע?	א. כן, כי יש משחקים מגוונים	דוגמה: כן, המודעה משכנעת אותי. ראשית, יש בה פעילויות מגוונות – מרוץ, קליעה לסל ומסלול מכשולים – כך שכל אחד ימצא משהו שהוא אוהב. שנית, הכניסה חופשית ויש ארוחת בוקר, ולכן קל לבוא בכל המשפחה. (יש לקבל כל עמדה מנומקת, גם עמדה שלילית, למשל: המודעה ארוכה מדי ויש בה הרבה פרטים קטנים.)

טקסט 2: מגרש חול שהפך לגינה ירוקה (כתבה)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	איזה צמח גדל בגינה?	ב. נענע	בגינה גדלים, למשל: עגבניות שרי, חסה ונענע (אפשר גם בזיליקום ופטרוזיליה).
2	איתור מידע	מה עשה צוות ההשקיה?	ב. בדק כמה מים צריך כל צמח	צוות התכנון מדד את השטח; צוות ההשקיה בדק כמה מים צריך כל צמח (וצוות התיעוד צילם וכתב יומן גינה).
3	איתור מידע	מתי התחילו להשקות?	ג. מוקדם בבוקר	התלמידים התחילו להשקות מוקדם בבוקר ולא בצהריים, ושמו שכבת עלים יבשים מעל האדמה כדי לשמור על הלחות.
4	פרשנות והיסק	מה עשו התלמידים כשהשתילים נבלו?	ב. למדו מהטעות ומצאו פתרון	אפשר להסיק שהתלמידים לא ויתרו כשנכשלו, אלא למדו מהטעות. יונתן מודה שבהתחלה התאכזבו, אבל המילה "אבל" מראה שינוי: הם חיפשו את הסיבה (החום) ומצאו פתרונות – השקיה בבוקר ושכבת עלים. כלומר, הכישלון לימד אותם איך לגדל טוב יותר.

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
5	פרשנות והיסק	מה מגלים התלמידים בגינה?	א. שהם אחראים	המחנכת מתכוונת לכך שבגינה, תלמידים שבכיתה אולי נראים לא מרוכזים מגלים צד חדש בעצמם: הם דואגים לצמחים, משקים אותם בזמן ושומרים עליהם. האחריות הזו לא באה מציון או מעונש, אלא מתוך רצון שהגינה תצליח.
6	פרשנות והיסק	למה הכתבה מתחילה בתיאור מקום עזוב?	א. כדי להראות כמה גדול השינוי	הכותב פתח בתיאור המקום העזוב כדי ליצור ניגוד בין "לפני" ל"אחרי". כשהקוראים רואים כמה המקום היה מוזנח, הם מבינים טוב יותר כמה גדול השינוי שעשו התלמידים. זה מתאים גם לכותרת "מגרש חול שהפך לגינה ירוקה".
7	הערכה וביקורת	האם כדאי גינה בבית הספר?	א. כן, כי לומדים בה דברים מעשיים	דוגמה: כן, לדעתי כדאי. ראשית, כמו שמסופר בכתבה, בגינה לומדים כמעט כל מקצוע – מחשבים שטחים במתמטיקה וכותבים יומן בלשון – כך שהלמידה נעשית מעשית. שנית, הגינה מלמדת לעבוד בצוות ולשמור על הסביבה. (יש לקבל כל עמדה מנומקת, למשל: לא בכל בית ספר יש שטח מתאים או מים.)
8	הערכה וביקורת	איזו כותרת מתאימה לכתבה?	א. הכיתה שלמדה מהאדמה	דוגמה: "הכיתה שלמדה מהאדמה". הכותרת מתאימה כי התלמידים למדו בגינה מתמטיקה, מדעים ולשון, וגם למדו מהטעויות שלהם. לדעתי היא מעניינת יותר, אבל הכותרת המקורית ברורה יותר כי היא מתארת בדיוק את השינוי במקום. (יש לקבל כל כותרת מתאימה עם נימוק.)

טקסט 3: לילה טוב למוח: למה בני נוער צריכים לישון (מאמר מידע)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	מה המוח עושה בלילה?	ב. מסדר זיכרונות	בזמן השינה המוח מסדר את הזיכרונות: הוא בוחר איזה מידע לשמור ומחזק את הקשרים בין הדברים שלמדנו.
2	איתור מידע	כמה שעות כדאי לישון?	ב. שמונה עד עשר	על פי המאמר, מומחים לשינה ממליצים לבני נוער לישון בערך שמונה עד עשר שעות בלילה.
3	איתור מידע	מה כדאי לעשות לפני השינה?	ב. לכבות מסכים שעה לפני	למשל: ללכת לישון ולקום בשעות קבועות, גם בסוף השבוע; להרחיק מסכים כשעה לפני השינה; לישון בחדר חשוך ושקט (וגם לשתות פחות משקאות ממותקים בערב).
4	פרשנות והיסק	למה לבני נוער קשה לקום בבוקר?	ב. כי השעון הפנימי שלהם זז מאוחר	הכותב רוצה שנבין שכאשר נער או נערה מתקשים לקום מוקדם, זה לא בגלל שהם עצלנים, אלא בגלל שינוי טבעי בגוף: בגיל ההתבגרות השעון הפנימי זז מאוחר יותר, וההורמון שגורם לעייפות משתחרר מאוחר. לכן אין להאשים אותם, אלא להבין את הסיבה.
5	פרשנות והיסק	מה יקרה לתלמיד שלא ישן לפני מבחן?	ב. יתקשה להתרכז ולזכור	אפשר להסיק שהתלמיד עלול להצליח פחות במבחן. לפי פסקה 2, בזמן השינה המוח שומר את מה שלמדנו, ולכן בלי מספיק שינה יהיה לו קשה יותר לזכור את החומר. לפי פסקה 3, מי שישן מעט מתעייף מהר ומתרכז פחות.
6	פרשנות והיסק	למה הכותב אומר "כמו מכשיר במגירה"?	א. כדי להראות דעה לא נכונה ואז לתקן אותה	הכותב משתמש בדימוי כדי להציג דעה נפוצה ושגויה – שבשינה הגוף "נכבה" ולא עושה כלום. מיד אחר כך הוא כותב "האמת שונה לגמרי" ומסביר שהגוף והמוח עובדים קשה. כך הדימוי מושך את הקוראים ויוצר ניגוד שמדגיש את הרעיון המרכזי.

7	הערכה וביקורת	האם קל לכבות מסכים לפני השינה?	א. קל, כי אפשר לקרוא ספר במקום	דוגמה: בחרתי בהמלצה להרחיק מסכים שעה לפני השינה. לדעתי קשה לבצע אותה, כי בערב בני נוער רבים מדברים עם חברים ומסיימים שיעורי בית מול המסך. עם זאת, אפשר להתחיל בהדרגה – חצי שעה – ולקרוא ספר במקום. (יש לקבל כל עמדה מנומקת.)
8	הערכה וביקורת	מה עוזר למאמר לשכנע?	א. הסברים ודוגמאות מהחיים	דוגמה: כן, המאמר משכנע. ראשית, הכותב מביא הסברים מדעיים – למשל על השעון הפנימי ועל סידור הזיכרונות – כך שהקוראים מבינים למה השינה חשובה. שנית, הוא משתמש בדוגמאות מחיי התלמידים (מילים באנגלית, תרגילים במתמטיקה) ומסיים במשפט קליט: "מי שמשקיע בשינה – משקיע בעצמו". (יש לקבל כל עמדה מנומקת.)

טקסט 4: הבלוג של מעיין: שישה שבועות, שלוש קומות וחברה אחת חדשה (בלוג)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	כמה זמן עבר?	ב. שישה שבועות	עברו שישה שבועות. הפוסט מיועד לתלמידים שנמצאים עכשיו בתחילת החטיבה או שעומדים לעלות אליה בשנה הבאה.
2	איתור מידע	לאן הגיעה מעיין בטעות?	א. לחדר המורים	מעיין חיפשה את חדר המדעים והגיעה בטעות לחדר המורים. מורה חייכה אליה ואמרה שעד חנוכה היא תכיר שם כל פינה.
3	איתור מידע	מה אוהבת עדי?	א. ספרי הרפתקאות	עדי לומדת בכיתה של מעיין; היא עלתה עם משפחתה לפני שלוש שנים; היא מכירה הרבה ספרי הרפתקאות (כל שניים מהם).
4	פרשנות והיסק	מה הרגישה מעיין כשכתבה "שקופה"?	ב. שאף אחד לא שם לב אליה	"שקופה" כאן אינה במובן המילולי. מעיין מתכוונת שהרגישה שאף אחד לא שם לב אליה, כאילו לא קיימת. זה מלמד שהייתה בודדה: החברות שלה מהיסודי עברו לכיתות אחרות, וכולם כבר עמדו בקבוצות.
5	פרשנות והיסק	מה שאלה מעיין את עדי?	א. שאלה על הספר שעדי קראה	העצה עזרה כי שאלה אחת היא צעד קטן ולא מפחיד – לא צריך לנאום או להרשים. בספרייה מעיין שאלה את עדי שאלה על ספר ששתיהן אוהבות ("הגעת כבר לפרק עם המפה?"). השאלה הראתה עניין משותף, עדי התלהבה, והן דיברו עד הצלצול – וכך התחילה החברות.
6	פרשנות והיסק	מה עושה הפסקה האחרונה?	א. מסכמת ופונה לקוראים	הפסקה האחרונה מסכמת את הפוסט: מעיין מנסחת שלוש מסקנות ממה שעברה (המעבר מפחיד אבל לא לנצח, לעשות את הצעד הראשון, שאלה קטנה פותחת דלת גדולה). בנוסף היא פונה לקוראים ומזמינה אותם לכתוב בתגובות – זה אופייני לבלוג.
7	הערכה וביקורת	האם שאלה קטנה יכולה להתחיל חברות?	א. כן, כמו מעיין ועדי	דוגמה: אני מסכים. "דלת גדולה" היא חברות או הזדמנות חדשה. בבלוג, שאלה אחת על ספר הובילה לחברות עם עדי ואחר כך לקבוצה שלמה ולתוכנית למועדון קריאה. גם לי קרה שבתחילת השנה שאלתי ילד אם הוא רוצה להצטרף למשחק, ומאז אנחנו חברים. (יש לקבל כל עמדה מנומקת, גם "לא תמיד – לפעמים צריך יותר מזה".)

8	הערכה וביקורת	למה הבלוג יכול לעזור?	א. כי הוא כן ונותן עצה פשוטה	דוגמה: כן. ראשית, מעיין כותבת בכנות שגם היא פחדה והלכה לאיבוד, ולכן תלמידים חדשים ירגישו שהם לא לבד. שנית, היא נותנת עצה מעשית ופשוטה – לשאול שאלה אחת – ומראה שהיא באמת עבדה. (יש לקבל כל עמדה מנומקת, למשל: הבלוג עוזר רק למי שאוהב לקרוא, כי החברות התחילה בספרייה.)

טקסט 5: הפסקה בתנועה: כדאי לארגן משחקים פעילים בהפסקה (טקסט טיעוני)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	מה הכותב רוצה?	ב. לארגן משחקים בהפסקה	הכותב טוען שבית הספר צריך לארגן בהפסקה הגדולה משחקים פעילים וספורט שכל מי שרוצה יוכל להשתתף בהם.
2	איתור מידע	מה אחד הנימוקים של הכותב?	א. תנועה טובה לבריאות	1. בריאות – אנחנו יושבים הרבה והגוף צריך תנועה. 2. ריכוז – אחרי מנוחה פעילה קל יותר להקשיב. 3. חברה – במשחק מאורגן כל אחד יכול להצטרף ולהכיר חברים.
3	איתור מידע	מה חוששים המתנגדים?	א. שההפסקה תהפוך לעוד שיעור	המתנגדים טוענים שההפסקה צריכה להיות זמן חופשי לגמרי, ושאם יארגנו אותה היא תהפוך לעוד שיעור.
4	פרשנות והיסק	מה הכותב מציע למי שרוצה לנוח?	ב. לנוח כרגיל, כי זה רשות	הכותב מודה שזו טענה חשובה, אבל מציע פתרון: ההשתתפות תהיה רשות, ומי שרוצה לנוח יוכל לנוח; ואת המשחקים יובילו תלמידים מהשכבות הגבוהות ולא מורים, כדי שהאווירה תישאר קלילה. התשובה מחזקת את עמדתו כי היא מראה שהוא הקשיב לצד השני וששההצעה שלו לא פוגעת בחופש – וכך קשה יותר להתנגד לה.
5	פרשנות והיסק	למי זה יעזור במיוחד?	א. לתלמידים חדשים וביישנים	בדרך כלל בהפסקה ילדים משחקים בחבורות קבועות, וכדי להצטרף צריך "להיכנס" – לבקש, להתאים, לפעמים לקבל סירוב (המירכאות מראות שאין הכוונה לכניסה פיזית). במשחק מאורגן המשחק פתוח לכולם, ולכן לא צריך את האישור הזה. אפשר להסיק שתלמידים חדשים או ביישנים ירוויחו במיוחד, כי יוכלו להכיר ילדים בלי המבוכה של לפנות לקבוצה סגורה.
6	פרשנות והיסק	מה עושה הכותב בסוף?	א. מסכם וקורא לפעול	בפסקה האחרונה הכותב מסכם: הוא חוזר בקצרה על שלושת הנימוקים (בריאות, ריכוז, חברה) ועל התשובה למתנגדים. בנוסף הוא קורא לפעולה – מבקש ממועצת התלמידים להציג את ההצעה להנהלה, ומסיים בסיסמה "בואו נחזיר את התנועה להפסקה!".
7	הערכה וביקורת	איזה נימוק הכי משכנע אתכם?	ג. חברה	דוגמה: הנימוק המשכנע ביותר בעיניי הוא החברה. בריאות וריכוז אפשר לשפר גם בשיעורי חינוך גופני, אבל ההפסקה היא הזמן היחיד ביום שבו תלמידים נפגשים בחופשיות, ומשחק פתוח לכולם יכול למנוע ממישהו להרגיש לבד. (יש לקבל כל בחירה מנומקת.)

8	**הערכה וביקורת**	האם כדאי משחקים בהפסקה?	א. כן, כי לומדים לשמור על חוקים	דוגמה: אני מסכימה. נימוק נוסף: משחקים מאורגנים מלמדים לשמור על חוקים ולהפסיד בכבוד, וזה עוזר גם מחוץ למגרש. (עמדה הפוכה אפשרית: אני לא מסכים, כי החצר קטנה ומשחקי ריצה עלולים לגרום לתאונות. יש לקבל כל עמדה מנומקת עם נימוק חדש.)

?

השאלה כטקסט – חוברת עבודה לכיתה ז'

חוברת לתלמיד/ה · עולים חדשים – עברית פשוטה

עברית פשוטה, מילון מילות שאלה בשש שפות, פתיחי משפטים

1 2 3 4 5

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

תוכן החוברת

חלק א' – מכירים את השיטה	כרזת חמשת השלבים, שלושת הממדים, מילון מילות שאלה, מפרקים שאלה יחד
חלק ב' – טקסט 1 – בואו בכל המשפחה: יום ספורט ונתינה!	מודעה
חלק ב' – טקסט 2 – מגרש חול שהפך לגינה ירוקה	כתבה
חלק ג' – טקסט 3 – לילה טוב למוח: למה בני נוער צריכים לישון	מאמר מידע
חלק ג' – טקסט 4 – הבלוג של מעיין: שישה שבועות, שלוש קומות וחברה אחת חדשה	בלוג

בודקים את עצמנו

מחוון עצמי וכרטיס יציאה

חלק א' – מכירים את השיטה

❓ חמשת השלבים: קוראים את השאלה כטקסט

1

👀 קוראים את השאלה

קוראים את השאלה או ההוראה עד הסוף – לאט, ואפילו פעמיים.

שאלה היא טקסט קצר: יש בה נושא, מידע והוראה. אל תקפצו לתשובה לפני שסיימתם לקרוא.

2

💡 איזה מידע אפשר להפיק מהשאלה?

שואלים: על מה השאלה? על איזה חלק בטקסט? האם היא נותנת לי מושג, ציטוט או מספר פסקה?

לפעמים חצי מהתשובה כבר כתובה בשאלה – למשל "בפסקה 3 מסופר על...".

3

🖍️ מסמנים את מילות השאלה

מסמנים את מילת השאלה (מה, מדוע, הסבירו, השוו...) ואת המילים שמגדירות את המשימה (שתי, בפסקה 2, לדעתכם, נמקו).

מספר בשאלה = מספר החלקים בתשובה. "נמקו" = חייבים "כי...".

4

🧭 מה עליי לעשות כדי לענות?

מנסחים לעצמנו משפט אחד: "אני צריך/ה לחפש... / להסביר... / להביע עמדה ולנמק...", ומחליטים איפה מחפשים: בטקסט, בין השורות או בראש שלי.

כאן מזהים את ממד השאלה: איתור מידע, פרשנות והיסק, או הערכה וביקורת.

5

✍️ מבצעים את המשימה

עונים במשפט מלא, משתמשים במילים מהשאלה בפתיחת התשובה, ובודקים: עניתי על כל החלקים?

בדיקה אחרונה: חוזרים לסימונים של שלב 3 ומסמנים ✔ ליד כל חלק שעניתם עליו.

שלושה ממדים של שאלות

🔍 איתור מידע

איפה התשובה? המידע כתוב בטקסט במפורש
מילים מזהות: מה, מי, מתי, היכן, כמה, ציינו, העתיקו, מצאו, מנו
צורת התשובה: מוצאים את המקום בטקסט ומעתיקים או מנסחים במילים שלכם. אין צורך בדעה אישית.
לדוגמה: ציינו שני יתרונות של... על פי פסקה 2.

🧩 פרשנות והיסק

איפה התשובה? התשובה "בין השורות" – מחברים פרטים ומסיקים
מילים מזהות: מדוע, הסבירו, מה ניתן להסיק, מה הקשר, מה מטרת, מה תפקיד, השוו, למה התכוון/ה
צורת התשובה: טענה + הסבר + ביסוס מהטקסט ("כפי שכתוב...").
לדוגמה: הסבירו מדוע הכותב/ת בחר/ה לפתוח בשאלה.

⚖️ הערכה וביקורת

איפה התשובה? מחברים את הטקסט לידע ולעמדה שלכם
מילים מזהות: האם, הביעו דעה, לדעתכם, נמקו, הציעו, האם הכותרת מתאימה, עד כמה משכנע
צורת התשובה: עמדה ברורה + 2 נימוקים + קשר לטקסט. כל עמדה מנומקת מתקבלת.
לדוגמה: האם לדעתכם הטיעון משכנע? נמקו.

🌍 מילון מילות שאלה בשש שפות

התרגומים לבדיקה מול דוברי השפה (לוודא).

עברית	English	Русский	አማርኛ	العربية	Français	
מה	what	что	ምን	ماذا / ما	quoi / que	❔
מי	who	кто	ማን	مَن	qui	👤
איך	how	как	እንዴት	كيف	comment	🛠️
למה	why	почему	ለምን	لماذا	pourquoi	🤷
מתי	when	когда	መቼ	متى	quand	⏰
איפה / היכן	where	где	የት	أين	où	📍
כמה	how many / how much	сколько	ስንት / ምን ያህል	كم	combien	🔢
איזה / איזו	which	какой / какая	የትኛው	أيّ	quel / quelle	👉
שאלה	question	вопрос	ጥያቄ	سؤال	question	❓
הוראה	instruction	инструкция	መመሪያ	تعليمات	consigne	📌
מילת שאלה	question word	вопросительное слово	የጥያቄ ቃል	أداة استفهام	mot interrogatif	🔤

🖍️	marquer / surligner	يُعلِّم / يضع علامة	ምልክት ማድረግ	отметить	to mark	לסמן
📝	indiquez	اذكروا	ጥቀሱ	укажите	state / list	ציינו
🗣️	expliquez	اشرحوا	አብራሩ	объясните	explain	הסבירו
🔗	justifiez	عَلِّلوا	ምክንያት ስጡ	обоснуйте	give reasons	נמקו
⚖️	comparez	قارِنوا	አወዳድሩ	сравните	compare	השוו
💬	donnez votre avis	عَبِّروا عن رأيكم	አስተያየታችሁን ግለጹ	выскажите мнение	give your opinion	הביעו דעה
👉	donnez un exemple	أعطوا مثالًا	ምሳሌ ስጡ	приведите пример	give an example	הביאו דוגמה
🤔	pourquoi	لماذا	ለምን	почему	why	מדוע
🧩	que peut-on conclure	ماذا يمكن أن نستنتج	ምን መደምደም ይቻላል	какой можно сделать вывод	what can be concluded	מה ניתן להסיק
📄	paragraphe	فقرة	አንቀጽ	абзац	paragraph	פסקה
🏷️	titre	عنوان	ርዕስ	заголовок	title / headline	כותרת
📣	affirmation	ادّعاء	ሐሳብ / ክርክር	утверждение	claim	טענה
🔗	argument / raison	تعليل / حُجّة	ምክንያት	довод	reason	נימוק
🔍	repérage d'informations	استخراج المعلومات	መረጃ መፈለግ	поиск информации	finding information	איתור מידע
🧩	interprétation et inférence	التفسير والاستنتاج	ትርጓሜ እና መደምደሚያ	интерпретация и вывод	interpretation and inference	פרשנות והיסק
⚖️	évaluation et critique	التقييم والنقد	ግምገማ እና ትችት	оценка и критика	evaluation and critique	הערכה וביקורת
✅	réponse complète	إجابة كاملة	ሙሉ መልስ	полный ответ	full answer	תשובה מלאה

📖 מילון מילות שאלה

מילת השאלה מגלה לנו מה לעשות ואיך תיראה התשובה.

מילת השאלה	ממד	מה עליי לעשות?	איך תיראה התשובה?	דוגמה
מה / מי / מתי / היכן	איתור מידע	לאתר פרט שכתוב בטקסט	משפט מלא עם הפרט שמצאתם	מה הוצע לתלמידים בפסקה 2?
כמה	איתור מידע	לאתר מספר או כמות	המספר + על מה הוא מספר	כמה שעות שינה מומלצות?
ציינו / מנו	איתור מידע	לכתוב פרטים בלי להסביר	רשימה לפי המספר שבשאלה (שניים = 2 פרטים)	ציינו שתי פעולות של המתנדבים.
העתיקו / מצאו	איתור מידע	להעתיק מילים מדויקות מהטקסט	ציטוט במירכאות	העתיקו את המשפט שמסכם את הכתבה.
על פי / לפי הטקסט	איתור מידע	לענות רק ממה שכתוב, לא מהידע שלי	"לפי הטקסט..." + הפרט	לפי הכתבה, מה הקושי הגדול ביותר?
מדוע / למה	פרשנות והיסק	למצוא סיבה – כתובה או מוסתרת	"...משום ש..."	מדוע החליטה הכיתה לשתול צמחי תבלין?
הסבירו	פרשנות והיסק	לפרש ולהבהיר במילים שלי	טענה + הסבר + דוגמה מהטקסט	הסבירו את הכותרת.
מה ניתן להסיק	פרשנות והיסק	לחבר רמזים ולהגיע למסקנה שלא כתובה במפורש	מסקנה + הרמז שהוביל אליה	מה ניתן להסיק על הרגשתה של הכותבת?
מה הקשר בין	פרשנות והיסק	למצוא איך שני דברים מתחברים (סיבה–תוצאה, ניגוד, דוגמה)	"הקשר הוא... כי..."	מה הקשר בין פסקה 2 לפסקה 3?
מה מטרת / מה תפקיד	פרשנות והיסק	להבין למה הכותב/ת כתב/ה חלק מסוים	"המטרה היא ל... – לכן..."	מה תפקיד הציטוט בפסקה 4?
השוו	פרשנות והיסק	למצוא דומה ושונה בין שני דברים	קריטריון השוואה + דומה + שונה	השוו בין שתי העמדות בטקסט.
למי מיועד	פרשנות והיסק	לזהות את קהל היעד לפי רמזים	הנמען + רמז מהטקסט	למי מיועדת המודעה? הוכיחו.
איזו כותרת מתאימה	פרשנות והיסק	לבחור או לנסח כותרת שמסכמת את הרעיון המרכזי	כותרת + הסבר מדוע היא מתאימה	הציעו כותרת אחרת לפסקה 3.
הביאו דוגמה	פרשנות והיסק	לתת מקרה מוחשי שממחיש רעיון	"לדוגמה..." + קישור לרעיון	הביאו דוגמה מהטקסט לעצמאות.
לדעתכם / הביעו דעה	הערכה וביקורת	לנקוט עמדה אישית	"לדעתי... כי..."	לדעתכם, האם כדאי לאמץ את הרעיון?

נמקו	הערכה וביקורת	להוסיף סיבה לכל טענה	טענה + "משום ש..." (לפחות נימוק אחד, עדיף שניים)	האם הייתם מצטרפים? נמקו.
האם	הערכה וביקורת	להכריע (כן/לא/במידה מסוימת) ולבסס	הכרעה + נימוקים	האם הכותרת מתאימה לכתבה?
עד כמה משכנע	הערכה וביקורת	לבקר את הטיעון: נימוקים, דוגמאות, טיעון נגד	הערכה + 2 נימוקים מהטקסט	עד כמה משכנע הטיעון של הכותבת?
הציעו	הערכה וביקורת	ליצור רעיון חדש שמתאים לטקסט	הצעה + למה היא תעזור	הציעו דרך נוספת לחסוך במים.
שכנעו / כתבו מכתב	הערכה וביקורת	לכתוב טקסט קצר משלכם לפי סוגה	מבנה הסוגה + טיעונים	כתבו תגובה קצרה לבלוג.

👩‍🏫 מפרקים שאלה יחד – דוגמה מודרכת

השאלה לקוחה מהטקסט "בואו בכל המשפחה: יום ספורט ונתינה!". כך נראה פירוק מלא, שלב אחרי שלב:

מדוע לדעתכם כתבו במודעה שבכל תחנה "יש דרך להשתתף גם בלי לרוץ"? הסבירו מה אפשר להסיק מכך על מארגני האירוע.

1. **קוראים:** קראנו את השאלה עד הסוף, פעמיים.
2. **מה השאלה מספרת לי?** השאלה מצטטת משפט מתיבה 3 ומבקשת להבין את הסיבה לכתיבתו ולהסיק מסקנה על המארגנים.
3. **מסמנים:** מדוע · הסבירו · מה אפשר להסיק · מארגני האירוע
4. **מה עליי לעשות?** להבין למי המשפט מיועד ולכתוב מה הוא מלמד על המארגנים
   הממד: פרשנות והיסק **התשובה חייבת לכלול:** הסבר למי המשפט מיועד (מי שלא יכול או לא אוהב לרוץ); מסקנה על המארגנים (רוצים שכולם ירגישו רצויים); קישור למשפט על ההנגשה בתיבה 3
5. **התשובה:** המארגנים כתבו זאת כדי שגם מי שמתנייע בכיסא גלגלים, סבא או סבתא מבוגרים או מי שלא אוהב לרוץ יידעו שיש להם מקום באירוע. אפשר להסיק שהמארגנים רוצים אירוע שכולם יכולים להשתתף בו ושחשוב להם שאף משפחה לא תרגיש מחוץ למשחק – גם המגרש מונגש לכיסאות גלגלים.

✔ בדיקה: חוזרים לכל מילה מסומנת ובודקים שעניתם עליה.

חלק ב' – תרגול מודרך

💭 **לפני הקריאה: מה גורם לכם לעצור ולקרוא מודעה שנתלתה על לוח המודעות? ומה גורם לכם לדלג עליה?**

טקסט 1 · מודעה

בואו בכל המשפחה: יום ספורט ונתינה!

מועצת התלמידים מזמינה את כל משפחות השכבה לבוקר של תנועה, משחק ועזרה לקהילה

1. כותרת: בואו בכל המשפחה: יום ספורט ונתינה! יום שישי, 14 בחודש, 9:00–13:00. במגרש הספורט. הכניסה חופשית.

2. תיבה 1: מרוץ שליחים משפחתי. בכל קבוצה תלמיד או תלמידה ובן משפחה. אחר כך תחנות משחק: קליעה לסל, קפיצה בחבל, כדורעף ומסלול מכשולים.

3. תיבה 2: פינת הנתינה. נכין משחקים לגן, נצבע עציצים לבית האבות ונכתוב גלויות לשכנים. כל משפחה מביאה משחק או ספר לתרומה.

4. תיבה 3: באים בבגדי ספורט, עם כובע ומים. אפשר להשתתף גם בכיסא גלגלים. בסוף יש ארוחת בוקר. אם יורד גשם – עוברים לאולם.

5. הרשמה עד יום שלישי אצל המחנכים. שאלות? פנו לנועם ולאמירה. "כשמזיזים את הגוף – גם הלב זז!"

📚 **מילים חשובות: נתינה** – עזרה לאחרים, לתת משהו בלי לקבל תמורה · **מונגש** – מותאם כך שכל אחד יוכל להגיע ולהשתתף, גם אנשים עם מוגבלות · **ערכות** – קבוצות של חפצים שנאספו יחד לשימוש מסוים · **תרומה** – דבר שנותנים במתנה כדי לעזור · **מסלול מכשולים** – דרך שיש בה דברים שצריך לעבור מעליהם, מתחתיהם או ביניהם

שאלות על הטקסט "בואו בכל המשפחה: יום ספורט ונתינה!"

שאלה 1

איתור מידע

באיזה מקום יתקיים האירוע?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. במגרש הספורט

◯ ב. בגן השכונתי

◯ ג. בבית האבות

✏️ **האירוע יתקיים ב...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

מי מצטרף לתלמידים במרוץ?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בן משפחה

◯ ב. מורה למתמטיקה

◯ ג. ילדי הגן

✏️ **במרוץ משתתפים התלמידים יחד עם...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

מה מביאים לתרומה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כדור חדש

◯ ב. משחק קופסה או ספר ילדים

◯ ג. עציץ פרחים

✏️ **כל משפחה מביאה...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

למה כתבו שאפשר להשתתף גם בלי לרוץ?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כדי שכולם יוכלו להשתתף

◯ ב. כי אין מספיק מקום לרוץ

◯ ג. כי המרוץ בוטל

✏️ **כתבו זאת כדי ש...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

איזו תיבה מתאימה למילה "נתינה" בכותרת?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. תיבה 1

◯ ב. תיבה 2

◯ ג. תיבה 3

✏️ **המילה "נתינה" מתאימה לתיבה ... כי...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

למי פונה המודעה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. רק למורים

◯ ב. לתלמידים ולמשפחות שלהם

◯ ג. לילדי הגן

✏️ **המודעה מיועדת ל... כי כתוב...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

מה עושה המשפט בסוף המודעה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. נותן את שעת האירוע

◯ ב. מסכם את הרעיון בסיסמה

◯ ג. מסביר את חוקי המשחק

✏️ **המשפט בסוף המודעה ... ולדעתי הוא מתאים כי...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

האם הייתם באים לאירוע?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, כי יש משחקים מגוונים

◯ ב. לא, כי אין מה לעשות שם

◯ ג. לא יודע/ת, כי לא כתוב מתי

✏️ **אני חושב/ת ש... כי במודעה כתוב...**

💭 **לפני הקריאה: האם יש בבית הספר שלכם פינה שאף אחד לא משתמש בה? מה הייתם עושים בה אילו הייתה לכם האפשרות?**

טקסט 2 · כתבה

מגרש חול שהפך לגינה ירוקה

תלמידי כיתה ז׳3 הפכו פינה עזובה בחצר לגינת ירקות ותבלינים – ולמדו בדרך הרבה יותר ממדעים

1. מאחורי אולם הספורט היה מקום עזוב, עם חול וקוצים. היום יש שם שש ערוגות. מגדלים בהן עגבניות, חסה, נענע ותבלינים. תלמידי ז׳3 עשו את השינוי.
2. הכול התחיל בשיעור מדעים. תלמיד שאל: למה רק קוראים על צמחים? המורה הציעה לבנות גינה. התלמידים התחלקו לצוותים.
3. היה קשה. פינו הרבה פסולת. חלק מהשתילים נבלו מהחום. התלמידים למדו להשקות בבוקר ולשמור על האדמה לחה.
4. בגינה לומדים מתמטיקה, לשון ומדעים. גם תלמידים שלא אוהבים לשבת בכיתה באים לגינה.
5. התלמידים קטפו ירקות והכינו סלט. הם מכרו נענע ביריד. בכסף יקנו מערכת השקיה. הם רוצים ערוגה חדשה של צמחי ריח.

📚 **מילים חשובות: ערוגה** – חלקת אדמה קטנה בגינה שבה שותלים צמחים · **נבלו** – התייבשו ונחלשו, איבדו את הירוק והחיים · **לחות** – מעט מים שנשארים באדמה או באוויר · **יבול** – כל מה שקוטפים או אוספים מהצמחים · **תיעוד** – כתיבה וצילום של מה שקורה, כדי לזכור ולשתף · **השקיה בטפטוף** – צינורות שמוציאים מים טיפה אחר טיפה ליד כל צמח

שאלות על הטקסט ״מגרש חול שהפך לגינה ירוקה״

שאלה 1

איתור מידע

איזה צמח גדל בגינה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. תפוח עץ

◯ ב. נענע

◯ ג. חמנייה

✏️ **בגינה גדלים...**

שאלה 2

איתור מידע

מה עשה צוות ההשקיה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מדד את השטח

◯ ב. בדק כמה מים צריך כל צמח

◯ ג. כתב יומן גינה

✏️ **צוות ההשקיה...**

שאלה 3

איתור מידע

מתי התחילו להשקות?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בצהריים

◯ ב. בלילה

◯ ג. מוקדם בבוקר

✏️ **כדי להציל את השתילים, התלמידים...**

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה עשו התלמידים כשהשתילים נבלו?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. ויתרו על הגינה

◯ ב. למדו מהטעות ומצאו פתרון

◯ ג. קנו צמחים מפלסטיק

✏️ **אפשר להסיק שהתלמידים... כי יונתן אומר...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה מגלים התלמידים בגינה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שהם אחראים

◯ ב. שהם עייפים

◯ ג. שהם לא אוהבים צמחים

✏️ **המחנכת מתכוונת לכך ש...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

למה הכתבה מתחילה בתיאור מקום עזוב?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כדי להראות כמה גדול השינוי

◯ ב. כדי להפחיד את הקוראים

◯ ג. כי הגינה נהרסה

✏️ **הכותב פתח כך כדי ש...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

האם כדאי גינה בבית הספר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, כי לומדים בה דברים מעשיים

◯ ב. לא, כי צמחים לא חשובים

◯ ג. לא יודע/ת, כי אין לי דעה

✏️ **לדעתי ... כי בכתבה מסופר ש...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

איזו כותרת מתאימה לכתבה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. הכיתה שלמדה מהאדמה

◯ ב. טיול לים

◯ ג. משחק כדורגל בהפסקה

✏️ **הכותרת שלי היא ... כי...**

חלק ג' – תרגול עצמאי

💭 **לפני הקריאה: כמה שעות ישנתם בלילה האחרון? איך הרגשתם בבוקר?**

טקסט 3 · מאמר מידע

לילה טוב למוח: למה בני נוער צריכים לישון

השינה איננה "זמן מבוזבז" – בזמן שאנחנו ישנים, הגוף והמוח עובדים קשה

1. בזמן השינה הגוף לא נכבה. הגוף והמוח עובדים. הם מתקנים ואוגרים כוח. השינה חשובה כמו אוכל ומים.
2. בלילה המוח מסדר זיכרונות. הוא שומר את מה שלמדנו. לכן אחרי שינה טובה זוכרים טוב יותר.
3. בשינה עמוקה הגוף גדל ומתקן את עצמו. השינה עוזרת להילחם במחלות. מי שישן מעט מתעייף ומתרכז פחות.
4. אצל בני נוער השעון הפנימי זז מאוחר. הם ערניים בלילה. קשה להם לקום בבוקר. זו ביולוגיה, לא עצלות.
5. כדאי לישון שמונה עד עשר שעות. כדאי לישון בשעות קבועות. כדאי לכבות מסכים שעה לפני השינה.

📚 **מילים חשובות: אוגרים** – אוספים ושומרים לשימוש אחר כך · **רקמות** – חלקים בגוף שבנויים מתאים, כמו עור ושרירים · **מתאוששים** – חוזרים לכוחות אחרי מאמץ או מחלה · **מערכת החיסון** – החלק בגוף ששומר עלינו מפני מחלות · **הורמון** – חומר שהגוף מייצר ושולח הוראות לחלקים שונים בגוף · **ערניים** – מרגישים ערים ומרוכזים, לא עייפים

שאלות על הטקסט "לילה טוב למוח: למה בני נוער צריכים לישון"

שאלה 1

איתור מידע

מה המוח עושה בלילה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שוכח הכול

◯ ב. מסדר זיכרונות

◯ ג. מפסיק לעבוד

✏️ **בזמן השינה המוח...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

כמה שעות כדאי לישון?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. ארבע עד חמש

◯ ב. שמונה עד עשר

◯ ג. שתים עשרה עד חמש עשרה

✏️ **כדאי לבני נוער לישון...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

מה כדאי לעשות לפני השינה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לשחק במסך עד מאוחר

◯ ב. לכבות מסכים שעה לפני

◯ ג. לשתות משקה ממותק

✏️ **המלצה אחת היא...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

למה לבני נוער קשה לקום בבוקר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי הם עצלנים

◯ ב. כי השעון הפנימי שלהם זז מאוחר

◯ ג. כי הם לא אוהבים ללמוד

✏️ **הכותב אומר שהקושי לקום נובע מ...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה יקרה לתלמיד שלא ישן לפני מבחן?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. יזכור טוב יותר

◯ ב. יתקשה להתרכז ולזכור

◯ ג. לא יקרה לו כלום

✏️ **התלמיד עלול... כי במאמר כתוב ש...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

למה הכותב אומר "כמו מכשיר במגירה"?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כדי להראות דעה לא נכונה ואז לתקן אותה

◯ ב. כי הגוף באמת נכבה

◯ ג. כדי לספר על מכשירים

✏️ **הכותב מציג את הדימוי כדי...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

האם קל לכבות מסכים לפני השינה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. קל, כי אפשר לקרוא ספר במקום

◯ ב. קשה, כי רוצים לדבר עם חברים

◯ ג. לא קשור לשינה

✏️ **בחרתי בהמלצה... לדעתי היא ... כי...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

מה עוזר למאמר לשכנע?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. הסברים ודוגמאות מהחיים

◯ ב. צעקות וסימני קריאה

◯ ג. סיפור מצחיק על חיות

✏️ **המאמר ... כי הכותב משתמש ב...**

💭 **לפני הקריאה: איך הרגשתם ביום הראשון שלכם בחטיבה? מה הדבר שהכי הפחיד אתכם – ומה הפתיע אתכם לטובה?**

טקסט 4 · בלוג

הבלוג של מעיין: שישה שבועות, שלוש קומות וחברה אחת חדשה

פוסט חדש על המעבר לחטיבה, על הלחץ של היום הראשון ועל הפתעה אחת בספרייה

1. היי! עברו שישה שבועות מאז שהתחלתי את כיתה ז'. הפוסט הזה בשביל מי שמתחיל חטיבה.
2. ביום הראשון פחדתי. הבניין היה גדול מאוד. הלכתי לאיבוד. מורה אמרה לי: "אל דאגה." אחרי שבועיים כבר הכרתי את המקום.
3. הכי קשה היה למצוא חברים. החברות שלי הלכו לכיתות אחרות. אבא אמר לי: "תשאלי שאלה אחת."
4. בספרייה ראיתי ילדה קוראת ספר שאני אוהבת. שאלתי אותה על הספר. דיברנו הרבה. קוראים לה עדי.
5. עכשיו אנחנו יושבות יחד בהפסקות. הצטרפו אלינו יוסף ונוי. אנחנו רוצים להקים מועדון קריאה.
6. מה למדתי? המעבר מפחיד, אבל זה עובר. שאלה אחת קטנה יכולה לפתוח חברות.

📚 **מילים חשובות: שקופה** – כאן: מרגישה שאף אחד לא רואה אותה או שם לב אליה · **להרשים** – לגרום לאחרים לחשוב שאתה מיוחד או טוב מאוד · **אספתי אומץ** – התגברתי על הפחד והחלטתי לעשות משהו · **קטע** – הפסיק באמצע · **להפליא** – מאוד, באופן מפתיע · **פוסט** – רשומה, טקסט אחד שמפרסמים בבלוג

שאלות על הטקסט "הבלוג של מעיין: שישה שבועות, שלוש קומות וחברה אחת חדשה"

שאלה 1

איתור מידע

כמה זמן עבר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שישה ימים

◯ ב. שישה שבועות

◯ ג. שנה

✏️ **עברו... והפוסט מיועד ל...**

שאלה 2

איתור מידע

לאן הגיעה מעיין בטעות?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לחדר המורים

◯ ב. לספרייה

◯ ג. לחדר האוכל

✏️ **בהפסקה הראשונה מעיין...**

שאלה 3

איתור מידע

מה אוהבת עדי?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. ספרי הרפתקאות

◯ ב. כדורגל

◯ ג. בישול

✏️ **מעיין מספרת שעדי...**

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה הרגישה מעיין כשכתבה "שקופה"?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שכולם מסתכלים עליה

◯ ב. שאף אחד לא שם לב אליה

◯ ג. שהיא שמחה מאוד

✏️ **מעיין הרגישה ש...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה שאלה מעיין את עדי?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שאלה על הספר שעדי קראה

◯ ב. שאלה על שיעורי הבית

◯ ג. שאלה על המורה

✏️ **העצה עזרה כי...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

מה עושה הפסקה האחרונה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מסכמת ופונה לקוראים

◯ ב. מתארת את הבניין

◯ ג. מספרת על יוסף

✏️ **הפסקה האחרונה...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

האם שאלה קטנה יכולה להתחיל חברות?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, כמו מעיין ועדי

◯ ב. לא, אף פעם

◯ ג. לא קשור לבלוג

✏️ **אני ... כי בבלוג/בחיים שלי...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

למה הבלוג יכול לעזור?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי הוא כן ונותן עצה פשוטה

◯ ב. כי הוא מלא במספרים

◯ ג. כי הוא מסביר מתמטיקה

✏️ **לדעתי הבלוג ... כי...**

💭 **לפני הקריאה: מה אתם עושים בדרך כלל בהפסקה הגדולה? האם הייתם רוצים לשנות משהו?**

טקסט 5 · טקסט טיעוני

הפסקה בתנועה: כדאי לארגן משחקים פעילים בהפסקה

טור דעה של תלמיד כיתה ז' בעיתון השכבה: מדוע ההפסקה הגדולה צריכה לכלול משחקים מאורגנים

1. בהפסקה הגדולה רבים יושבים על הספסל. לדעתי, צריך לארגן בהפסקה משחקים וספורט לכל מי שרוצה.
2. נימוק 1: בריאות. אנחנו יושבים הרבה בשיעורים. הגוף צריך תנועה. תנועה משפרת את מצב הרוח.
3. נימוק 2: ריכוז. אחרי משחק פעיל קל יותר להקשיב בשיעור.
4. נימוק 3: חברה. במשחק מאורגן כל אחד יכול להצטרף. כך מכירים חברים חדשים.
5. יש אומרים: ההפסקה צריכה להיות חופשית. הפתרון: המשחקים יהיו רשות. מי שרוצה לנוח – ינוח. תלמידים גדולים יובילו את המשחקים.
6. לסיכום: משחקים בהפסקה טובים לבריאות, לריכוז ולחברות. בואו נחזיר את התנועה להפסקה!

📚 **מילים חשובות: לגזול** – לקחת משהו בלי רשות; כאן: לקחת זמן · **צלול** – ברור, נקי; כאן: מרוכז וחושב בבהירות · **רשות** – לא חובה, כל אחד מחליט בעצמו · **ביישנים** – אנשים שקשה להם לדבר עם אנשים חדשים · **אני קורא ל...** – אני מבקש בתוקף, פונה כדי שמישהו יפעל · **הנהלה** – האנשים שמנהלים את בית הספר ומחליטים בו

שאלות על הטקסט "הפסקה בתנועה: כדאי לארגן משחקים פעילים בהפסקה"

שאלה 1

איתור מידע

מה הכותב רוצה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לבטל את ההפסקה

◯ ב. לארגן משחקים בהפסקה

◯ ג. להאריך את השיעורים

✏️ **הכותב טוען ש...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

מה אחד הנימוקים של הכותב?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. תנועה טובה לבריאות

◯ ב. הפסקה ארוכה משעממת

◯ ג. המורים רוצים לנוח

✏️ **הנימוקים הם...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

מה חוששים המתנגדים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שההפסקה תהפוך לעוד שיעור

◯ ב. שלא יהיו כדורים

◯ ג. שהחצר קטנה

✏️ **המתנגדים טוענים ש...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה הכותב מציע למי שרוצה לנוח?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. להשתתף בכוח

◯ ב. לנוח כרגיל, כי זה רשות

◯ ג. לחזור לכיתה

✏️ **הכותב עונה ש... וזה מחזק אותו כי...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

למי זה יעזור במיוחד?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לתלמידים חדשים וביישנים

◯ ב. למורים

◯ ג. רק לשחקני כדורגל

✏️ **הכותב מתכוון ש... ולכן תלמידים חדשים...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

מה עושה הכותב בסוף?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מסכם וקורא לפעול

◯ ב. מספר בדיחה

◯ ג. מביא טענה חדשה

✏️ **בפסקה האחרונה הכותב...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

איזה נימוק הכי משכנע אתכם?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בריאות

◯ ב. ריכוז

◯ ג. חברה

✏️ **הנימוק שהכי משכנע אותי הוא... כי...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

האם כדאי משחקים בהפסקה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, כי לומדים לשמור על חוקים

◯ ב. לא, כי ההפסקה צריכה להיות שקטה תמיד

◯ ג. כן, כי אז אין שיעורים בכלל

✏️ **אני ... ונימוק נוסף הוא...**

בודקים את עצמנו

מחוון עצמי

- ☐ קראתי את השאלה עד הסוף, יותר מפעם אחת.
- ☐ כתבתי מה השאלה כבר מספרת לי.
- ☐ סימנתי את מילת השאלה ואת המילים שמגדירות את המשימה.
- ☐ ניסחתי לעצמי "מה עליי לעשות" וזיהיתי את הממד.
- ☐ עניתי במשפט מלא שפותח במילים מהשאלה.
- ☐ עניתי על כל החלקים (אם כתוב "שתי" – יש שתיים).
- ☐ בשאלת "נמקו" כתבתי "משום ש...".
- ☐ חזרתי לטקסט כדי לבדוק את התשובה.

כרטיס יציאה

שם: _____ **תאריך:** _____

מילת שאלה אחת שלמדתי לזהות היום ומה היא דורשת:

השלב מתוך החמישה שהכי עזר לי:

שאלה שעדיין קשה לי לפרק: